

Земља масна, али не да гаса.
Зоран Петровић, Село Сакуле

Политички и економски смисао уставних промена у Војводини

Нацрт статута АПВ је представљен на начин који прикрива битне елементе уставних решења, која су суштински узурпације уставног поретка Србије. Међутим, његов историјски, економски и политички контекст му даје далекосежно опаснији потенцијал по Војводину и Србију, а нарочито по интересе свих грађана који у њој живе.

Нацрт статута АПВ наводи бројне нове фондове, агенције, дирекције, организације и друга административна тела покрајинске власти. Покрајинска власт предвиђа и нову територијалну децентрализацију своје власти по регионима. Све то захтева значајно увећање бирократије у Војводини. Ми, нажалост, живимо у држави, чији су чланови Владе месец дана пре њеног формирања водили расправу има ли у буџету 100 или 300 милиона евра за потребе финансирања државе. Председник Владе Србије је, суочен с немаштином у државној каси, најпре изјавио како неће прихватити ову функцију, па се после предомислио. Актуелна влада Србије је себе потом *прогласила “социјално одговорном”* и обећала пензионерима знатно повећање прихода по основу пензијског осигурања, иако је свима јасно да тог новца нема. Новац којим до сад располаже држава углавном је остварен успешном приватизационом политиком прошле владе и јавном потрошњом из 2007. године. Новца за повећање расхода више нема. Министарка финансија је недавно јасно ставила до знања да нам ускоро предстоји знатно повећање пореза, а гувернер НБС-а је јавно изнео да нам предстоји крај године са двоцифреном инфлацијом. Међутим, медији су почели да се пуне најбесмисленијим обећањима о страним кредитима и инвестицијама, игноришући чињеницу да је глобални финансијски систем у кризи и да најмоћније светске банке падају под секвестар или иду на добош.

Развијање нове, “још аутономније” администрације у Војводини је под данашњим домаћим и иностраним условима сасвим неразумно. Приче о “гринфилд” инвестицијама које ће доћи са митског “Запада” и донацијама из “претприступних фондова ЕУ” могу се остварити само симболично, јер је финансијска криза одавно присутна на том Западу, а већ се прелила на све светске берзе и убрзано се претвара у светску привредну кризу већих размера од оне из 1929. године. Очекивати финансијску подршку од “Запада” у оваквом тренутку исто је што и очекивати “птичје млеко” од покојне тетке из Америке.

С друге стране, према онима који у овом тренутку још имају стварну намеру да улажу у Војводину и Србију лидери водећих странака у Војводини се понашају крајње неразумно.

Пише: Душан Ковачев
уторак, 07 октобар 2008 10:59

Шеф странке Г 17 (својевремено је био министар финансија, и његово министарство је дало пристанак на уговорну цену којом је НИС продат Гаспрому) сада тражи уговарање нове цене уместо оне на коју се Србија обавезала. Док Динкић цену назива *срамотном*, шеф ЛСВ-а тврди да је

руски капитал за људско друштво исто што и сида за људско тело

, а њихови коалициони партнери из Владе ћуте. Највећи део НИС-а се, разумљиво, налази у Војводини. Али док је уговарана продаја НИС-а руском партнеру, ником није ни падало на памет да захтева било каква права за грађане Војводине из имовинске масе остварене том продајом. Чим је уговорено, почели су да се буне. На исти начин, сви су се директно и прелиминарно сагласили са Нацртом статута Војводине, којим је покрајини гарантован само уставни минимум од 7 одсто јавних прихода Србије. По аналогiji са онима што се десило са НИС-ом, сви ће почети да се буне кад буде касно да се то исправи. Касно да се исправи, али не касно да се неоправдано окриви републичка власт!

У тако рестриктивним финансијским условима по Нацрту статута Војводине, а извесно, без значајних страних, нарочито европских инвестиција, неће бити могуће трајно финансирање нове, дебеле покрајинске администрације, која ће почети да бајаги *боље и брже*

ради послове републичких органа.

Бирократска контрареволуција у Војводини

Они Срби, који памте *дуже од доручка*, сећају се да је главна идеолошка снага војвођанских промена после 5. октобра 1988. године била борба против *фотељаша*

– покрајинске бирократије и укидање у народу омрзнутог принципа “националног кључа”

– правног института којег су олигархијске структуре владајуће бирократије злоупотребљавале против политичке конкурентности образованих кадрова.

Милошевићев успех и велика народна подршка Војвођана Милошевићу крајем осамдесетих били су мотивисани општим захтевом за остваривањем државног суверенитета Србије на целокупној њеној територији и растерећењем грађана од сопствене бирократије. Данас многи заборављају да је огромна већина грађана Војводине подржала крајем осамдесетих државно руководство Републике Србије и на митинзима и на изборима, а 1990. године и на референдуму, којим је усвојен Устав целовите Србије. Већина Војвођана који су изашли на референдум о Уставу Србије из 2007. године гласала је за принцип националног суверенитета српског народа и свих грађана Србије. Тим уставом Милошевић није укинуо покрајину, како се данас неистинито тврди, већ је свео њене надлежности на овлашћења која не ремете суверенитет Србије. И то она овлашћења којих се руководство САП Војводине унапред само одрекло, још пре “Јогурт револуције” из 1988. године.

[\(1\)](#)

Да је било другачије, не би 5. октобра 1988. године сасвим изостала народна подршка “аутономашком” руководству САП Војводине. Њега тада чак нису подржале ни војвођанске мањине. С друге стране, оне снаге које данас хоће да уведу статутарну дискриминацију Срба, нарушавање принципа законитости и уставности и међународног

Пише: Душан Ковачев
уторак, 07 октобар 2008 10:59

суверенитета Србије, понашају се сасвим недемократски. Ни не помињу могућност референдума на коме би се Војвођани изјаснили о Статуту АПВ. Избегавају да објаве Нацрт статута (2), него су покушали да симулирају јавну расправу о њему на основу једне трећине документа, чији су писци сасвим непознати.

Нажалост, данашњи “остаци остатака” СПС-а су сасвим сагласни са том политиком. Данас владајуће партије и тајкуне који их подржавају држи на окупу нада да ће се “учипити” у расподелу нових бирократских радних места, јавних функција и јавних набавки. Зато су направили овакав фаустовски *друштвени договор* у алхемијској лабораторији кадровика који чувају демона *социјалистичког самоуправљања и друштвеног договарања* у креденцу. Нова војвођанска бирократија која се планира је једина “легитимна” привредна нада “проевропске” Војводине у овом тренутку. Међутим, она није гладна знања као Фауст, већ је алава као Пантагруел и хоће свој манастир Телеме, у коме може све што јој падне на памет.

Што се тиче страног фактора, ствари стоје унеколико другачије. Од 2000. године, од када је НАТО дипломатија овде постала главни политички чинилац, много се тога променило. “Атлантида” се дави у мору пропалих “фјучерса”, нереализованих “морцова” и долара који сваког тренутка могу да постану *безвредни комади папира*. Она данас овамо шаље само цунамије наде у спас, по мери политичке квазидокументарне кинематографије домаћих фабрика евроутопизма. Тамо се производи и емитује само један производ – нада у “друштво благостања”. И сад, од нас у Војводини се очекује да се вежемо за “Атлантиду”, континент који тоне. А од наших “проевропских политичара” се очекује да се од народа одвоје што дебљом бирократијом и игноришу поплаву док им вода не дође до гуше. Ко је гледао филм

Викинг Ерик

, зна о чему се ради.

Између “Набука” и “Јужнога тока”

Нарушавање међународног суверенитета Србије, нарушавање националног суверенитета српског народа у Војводини је сасвим противно свим програмским вредностима које формално заступају све домаће политичке снаге које су тренутно на власти. Отуд је њихова подршка решењима Нацрта статута АПВ противустванна, вредносно противприродна, политички опасна, а економски неостварива.

Минимизирање српског народа, који је носилац националног суверенитета на делу територије Србије, сигурно ће изазвати огромну затегнутост и бројне проблеме између већинске и мањинских нација у Војводини. С друге стране, нацртом је будућој војвођанској бирократији обећано много, али гарантовано јој је минимално средстава – седам одсто републичких финансијских средстава. Ван тога је све у милости српске републичке владе, која је већ оптерећена највећим јавним расходом на бирократију у Европи (3). Нереална обећања нових средстава из ЕУ која је оптерећена кризом разјариће новорођену бирократију када очекивани новац изостане.

Политички смисао уставних промена у Војводини 2008.

Пише: Душан Ковачев

уторак, 07 октобар 2008 10:59
